

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาความชุกของสารก่อภูมิแพ้และความสอดคล้องของ
ข้อมูลส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปากที่จัดจำหน่าย
ในประเทศไทย: การศึกษาแบบภาคตัดขวาง

ผู้ประพันธ์

อัญชิสา รุ่งศิลป์

หลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ตจวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ภาคนัย เต็มนิธิกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์การระบุสารก่อภูมิแพ้ที่พบในผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปากแต่ละประเภท ได้แก่ ลิปปาล์ม ลิปเซิร์มและลิปออยล์ โดยทำการรวบรวมผลิตภัณฑ์จากหลากหลายช่องทางการจัดจำหน่าย ได้แก่ ร้านค้าปลีกทั่วไป แพลตฟอร์มออนไลน์ รวมทั้งห้องจ่ายยาในโรงพยาบาล ในปี พ.ศ. 2567-2568 โดยกระบวนการเก็บข้อมูลดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2568 ซึ่งได้ทำการรวบรวมรายชื่อส่วนประกอบจากฉลาก แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความชุกของการพบสารก่อภูมิแพ้ในส่วนประกอบ โดยอ้างอิงและดัดแปลงจากชุดสารก่อภูมิแพ้พื้นฐานของ American Contact Dermatitis Society Core Allergen Series: 2020 Update โดยใช้สถิติ Chi-square test of independence นอกจากนี้ยังประเมินความสอดคล้องของฉลาก เช่น “fragrance-free,” “alcohol-free,” “paraben-free” และ “suitable for sensitive skin” พร้อมทั้งเปรียบเทียบองค์ประกอบของสารก่อภูมิแพ้ระหว่างผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากระบุข้อความ เช่น “hypoallergenic,” “dermatologist tested” หรือ “suitable for sensitive skin” กับผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการระบุข้อความดังกล่าว ตลอดจนประเมินอัตราการตรวจพบของสารก่อภูมิแพ้แต่ละชนิด และระบุสารก่อภูมิแพ้ที่พบได้บ่อยที่สุดในแต่ละประเภทของผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปาก

ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปากที่วางจำหน่ายในประเทศไทย พบว่าร้อยละ 96.67 ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดมีการตรวจพบสารก่อภูมิแพ้อย่างน้อยหนึ่งชนิด และร้อยละ 25 มีมากกว่า 5 ชนิด โดยไม่พบความแตกต่างของความชุกของการมีสารก่อภูมิแพ้ระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสารก่อภูมิแพ้ที่ตรวจพบมากที่สุด ได้แก่ Tocopherol รองลงมาคือ Parfum หรือ Fragrance ที่ไม่ระบุชนิด ถัดมาคือ Butylated Hydroxytoluene และ Phenoxyethanol ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลิตภัณฑ์บางรายการที่มีการระบุข้อความทางการตลาดว่า “Fragrance-free” และ “Suitable for sensitive skin” ยังคงมี

ส่วนประกอบของน้ำหอมหรือสารก่อภูมิแพ้อยู่ในสูตรผลิตภัณฑ์ สะท้อนให้เห็นว่าฉลากผลิตภัณฑ์อาจไม่สามารถรับประกันความปลอดภัยของผู้ใช้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีผิวบอบบางควรพิจารณารายการส่วนประกอบอย่างละเอียดก่อนเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ เนื่องจากแม้แต่ผลิตภัณฑ์ที่มีข้อความอ้างอิงถึงความปลอดภัยทางผิวหนัง เช่น “Hypoallergenic”, “Suitable for sensitive skin” หรือ “Dermatologist-tested” ก็ยังคงมีความชุกของการพบสารก่อภูมิแพ้ใกล้เคียงกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีข้อความดังกล่าว และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปาก, ลิปปาล์ม, ลิปเซรัมและลิปออยล์, สารก่อภูมิแพ้

Thesis Title	Prevalence of Allergens and Labeling Consistency in Lip Care Products Available in Thailand: A Cross-sectional Study
Author	Anchisa Rungsil
Degree	Master of Science (Dermatology)
Advisor	Bhakinai Temnithikul, M. D.

ABSTRACT

This research aimed to investigate and analyze the labeling of allergens found in different types of lip care products, including lip balms, lip serums, and lip oils. Products were collected through various distribution channels—general retail stores, online platforms, and hospital pharmacies—during the years 2024–2025. Data collection took place between March and June 2025. The list of ingredients was compiled from product labels and analyzed to compare the prevalence of allergens based on a modified version of the American Contact Dermatitis Society Core Allergen Series: 2020 Update. The chi-square test of independence was used for statistical analysis.

The study also evaluated the consistency of marketing claims such as “fragrance-free,” “alcohol-free,” “paraben-free,” and “suitable for sensitive skin” by comparing the presence of allergens in products with and without such claims, including labels like “hypoallergenic,” “dermatologist-tested,” and others. Furthermore, the frequency of each allergen was assessed, and the most commonly found allergens in each type of lip care product were identified.

The results showed that 96.67% of lip care products available in Thailand contained at least one allergen, while 25% contained more than five. No statistically significant difference in allergen prevalence was found among different product types. The most frequently detected allergens were Tocopherol, followed by unspecified parfum or fragrance, Butylated Hydroxytoluene, and Phenoxyethanol. Notably, some

products labeled as “Fragrance-free” and “Suitable for sensitive skin” were found to contain ingredients inconsistent with such claims, suggesting that product labeling may not reliably guarantee user safety. Consumers, particularly those with sensitive skin, are therefore advised to carefully review ingredient lists prior to use. Even products that carried safety-oriented claims such as “Hypoallergenic,” “Suitable for sensitive skin,” or “Dermatologist-tested” exhibited a similar prevalence of allergens as those without such claims, with no statistically significant difference observed.

Keywords: Lip Care Products, Lip Balm, Lip Serum, Lip Oil, Allergen

